

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hóra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
 Toldi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési árak:
 Négy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Hétfőig minden külön bejelölés nélkül.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsónapszám 30 kr.
 Nyilvántári közlemények minden petit sorra 30 krajczár.
 Hirdetések fölöttének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)
 Kéziratok nem adtnak vissza.

A török szultán és a milleniumi kiállítás. *)

Budapest, május 5.

A magyar kormány már régebben megtette a szükséges lépéseket a célból, hogy a milleniumi kiállításra az összes magyar történelmi ereklyéket megszerze. Intézkedéseket tett nevezetesen Bécsben az udvari muzeumoknál, valamint Konstantinápolyban is az ottani osztrák-magyar nagykövetségnél, a szultán kincstárában levő történelmi ereklyék kikölcsönzése végett.

A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetség, valahányszor magyar nemzeti ereklyék megszerzéséről van szó, elveszti minden befolyását. Így mikor Rákóczi hamvainak fölkereséséről volt szó, a nagykövetség a magyar kormány megkeresésére a legkategorikusabban kijelentette, hogy ebben a dologban semmit sem tehet, mert Rákóczi hamvai egyáltalán nem léteznek. A kormánynak a történelmi ereklyék kikölcsönzésére vonatkozó megkeresésére válasza most is az volt, hogy a portánál összes ez irányban tett lépései eredménytelenek maradtak.

Nem is lett volna a dologból semmi, ha az ügyet Vámbéry Ármin világhírű tudósunk kezébe nem veszi, a ki a szultánnak régi meghitt embere. Vámbéry Konstantinápolyból kapott felhívást, hogy e tárgyban a szultánnal érintkezze. Ki is utazott rögtön a török fővárosba, honnan csak tegnap érkezett vissza, még pedig a legfényesebb eredménnyel.

Mint ugyanis tudósítónk előtt nyilatkozott, Abdul Hamid szultán a legkitünőbb szíveséggel fogadta és kérésére a legnagyobb készséggel megígérte neki, hogy az összes birtokában levő magyar történelmi ereklyéket és műkincseket a milleniumi kiállításra rendelkezésére bocsátja. E célból felhatalmazta a tudóst, hogy magánkincstárát, továbbá az összes mecszeteket és mind azokat a helyeket, ahol bármint találni remél, felkutathassa és mindent, amit érdekesnek tart, a magyar fővárosba szállíthassa. A kutatásban segítségnek fog Vámbérynek Handi bég, a szultán kincstárának az igazgatója.

Hogy mi lesz a kutatás eredménye, azt előre tudni nem lehet, mert a török gyűjtemények még teljesen átkutatva nincsenek. Annyi már is bizonyos, hogy számos értékes ereklye, mint Mátyás király palotájából két pompás karos gyertyatartó, sok zászló és kard, több korvina fog, habár csak ideiglenesen is, visszakerülni hazánkba.

A szultán ezzel az elhatározással, a melylyel ezeket a kincseket a milleniumi kiállítás számára átengedte, újabb jelét adta lovagiasságának és irántunk való rokonszenvének és igaz hálaára kötelezte a magyar nemzetet, a mely adandó esetben a lovagiasság terén bizonyosan nem fog mögötte maradni.

És most már fokozott kíváncsisággal várjuk, vajjon szemben az idegen uralkodó szíves készségével, mikép fog kifejezésre jutni a bécsi császári kincstári udvari muzeumoknak irántunk való lojalitása? . . .

*) A »Magyarország«-ból.

Országgyűlés.

A képviselőház szombaton a szeszdó törvényjavaslata harmadszori olvasásában való megszavazása után letargyalta a kérvények 15 és 16-ik sorjegyzeit.

Lichter Mór és társainak ismeretes kérvénye Kossuth Lajos visszahonosítása iránt került először tárgyalásra. Elérték céljukat ezen kérvény elodázói, nem volt szükség érdemleges tárgyalásra. Hazajött már Kossuth Lajos.

Ifj. Szász Karoly előadó még halkabban, mint egyébkor, ajánlotta a bizottság javaslatát. Szederkényi Nándor lelkesült szavakban a Nánassy kisebbségi véleménye mellett nyilatkozott. Ezután szavazás volt, természetesen, hogy leszavazták az egyedül jogos kisebbségi véleményt. A 15-ik sorjegyzeke azután simán ment.

A 16-ik sorjegyzeke tárgyalása alatt csak Békésvármegyének azon nevelésesen abszurdum kérvényénél volt felszólalás, mely a restaurációt egyszerű s mindenkorra miniszteri rendelettel hatalyon kívül akarja helyeztetni. Szederkényi Nándor erős, de igaz szavakkal mutat rá a kérvények forrására és iratárba helyezést indítványoz. Ily értelemben szóla nek fel Vajay István, Horánszky Nándor és Apponyi gróf, míg a bizottság javaslatát Horváth Béla és Hieronymi belügyminiszter támogatják. A szavazás alkalmával a Haz többsége a bizottság véleményét tette magáévá. A többi kérvénynél vita nélkül elfogadták a bizottság javaslatát. Egyegyeddel 12 előtt az elnök általános zajos derűltség között jelentette, hogy a napirend kimerült, s miután a legközelebbi ülés idejét és napirendjét megállapították, az ülés véget ért.

Tizenkét órakor a főrendiház tartott rövid ülést. A méltóságos urak szokatlanul nagy számban jelentek meg, az ülés azonban még sem tartott negyedóránál tovább. Nehány főrendet igazoltak, Erdődy Vilmos grótot nem igazoltak, Zichy Nándor bemutatott egy úsómó kérvényt az egyházpolitikai reformok ellen, s aztán minden vita nélkül elfogadták ugy általánosságban, mint részleteiben a spanyol és román kereskedelmi szerződést, azután az ülést hetfélig elnapolták, a mikor is kezdődni fognak a főrendiház nagy napjai.

Irtta és a debreczeni főiskola oratóriumában május 5-én tartott Kossuth-ünnepélyen elmondta: Dóczy Imre főiskolai tanár.

Szomorubb nagy hete, sötétebb nagy-pénteki gyászba sohasem volt a magyar nemzetnek, mint ebben az esztendőben.

Midőn a ker. világ lelkét a megváltó golgothai szenvedésének emléke töltötte el: a magyar nemzet lelke ott csüngött nemzeti újjászületésünk hősnének, a nagy szenvedőnek végso küzdelmein, ki bonatól távol vívódott a halállal. Végre megjött a Jóhír, egy szó nyilatkozott a hazán keresztül: Kossuth meghalt! És megrázó hír mely gyászba borította nemzetünket.

Vallásos és nemzeti érzület bensőbb összhangban sohasem olvadt össze egymással. Az Istenember halála megdicsőítette a nagy ember halálát, a keresztényiség gyászba megszentelte a nemzet gyászát s a feltámadás ünnepe szinte buzdító égi fényt vetett a nemzeti gyászba, hogy az elborult nemzet hite megne rendüljön, higgyen azon eszmék feltámadásában és diadalában, a melyeknek elhunyt nagy fia életet adozta, higgyen az ő jóslatszerű nyilatkozataiban: »ha majd eltennetek, akkor feltámadok síromból és akkor a Kossuth név nagyobb lesz, mint volt valaha.«

Elvégeztetett. A hontalan bujdosás 45 éves szenvedésének vége lőn s az édes haza földje kitarja kebelét, hogy hű fia kipihenhesse rajta érte vívott hosszú küzdelmeit. A gondviselés nem engedte, hogy Turin örökre a magyar nemzet Mekkája maradjon.

Kossuth haza jött, haza jött hontan, de utja halálában is diadalut volt. A fenkölt lelkű olasz nemzet, mely hazát adott a hontalannak, megható jelenetek közt vasz tőle búcsút s bábért hint utjára; itthon pedig a Muraközttől az ország szíveig a nemzeti közérzetnek oly mélyeséggel megnyilatkozása fogadta, a Nemzeti muzeumtól a Kerepesi temetőig az országos gyásznak oly bensősége s nagyságában oly fen-

séges nyilvánulása kísérte, minő a világbíró Caesaroknak sem jut osztályrészül, a melyet a ki látott, sohasem felejt el, a ki nem látott, képzeletet sem alkothat róla.

Mig a hon határain belül végtől-vegig gyászlobogók lengése hirdeti s a haragok érzelye zúgja el a nemzet zokogó fájdalomát, addig a főváros, hova a magyar nép ezrei zarándokoltak a dicsőült szellem porhüvelyéhez, olyan képet öltött magára, a minőt csak népmeséink gyászba vont városából ismerünk, a nemzeti muzeum olyan látványt nyújtott, mintha a nyiló tavasszal e haza földje minden virágot annak a ravatalára hozott volna, a kinek minden gondolata, minden álma e haza felvirágozása volt. Itt folyik le a magasztos jelenet, »hol a temetkezés felett egy ország könyben áll!«

Sok lélekemelő mozzanata volt e temetésnek, de tan egyik se volt nagyobb szerű annál, melyet a muzeum lépcsőzetéről volt alkalmunk végig szemlélni. Bent a muzeum csarnokában a gyászszertartás vége. Lent a muzeum előtt beláthatatlan néptömeg nyüzsgése, melyben a főúri diszköntös összevegyül a földmives egyszerű kek ruhájával. Minden szem oda van függesztve a lépcsőzetre, hol a nagy halottat készülnék lehozni. Egyszerre elnémul a zsongás és siri csend áll be. Az egyszerű sárga koporsó megjelenik a díszes korinthusi oszlopok alatt, a százezrek szíve megdobban, mintegy varázsütésre veszi le mindenki fűvegét s elfojtott lelekzettel kíséri a koporsó haladását. Az arczokon megilletődés ül, a szemekből köny gördül alá s az ajkak a tularadt érzelemtől remegnek. Szent szolozmaként zendül fel ekkor a »Szózat« dallama és a kiáradt honfi-érzelem az ének szárnyain száll fel az egk urához, hogy könyebbülést, enyhületet keresen egy ezred évi szenvedés gyászos emlékeire.

De hát miért olvadt be Kossuth anyaira e nemzet szívébe, hogy temetéséi ily apothéosisá magasztosulhatott, hogy meg a magyar nő is kilép a családiasztól körből és részt követel az országos gyászból? Miért vette őt körül még életében oly legendászerű gloria, a minő a történelem legnagyobb alakjai körül is csak haláluk után képződik ki? — Honnan van az, hogy felszabad óta nem volt e hazában még gyermek sem, ki az ő nevet legalább a népdalok dicsőségéből ne ismerte volna, s honnan a nemzetnek az ő személyéhez ez a mely, megindító s naiv ragaszkodása, hogy a honfibusokszor minden keservét, minden ohajtasát csak az ő elttésével fejezte be? E kérdésekre csak az ő gazdag életének s egész nemzeti újjászületésünknek rajzával lehetne megfelelni, a melyből láthatnók, hogy Kossuth a magyar nemzeti eszmének valóságos politikai incarnatiója, a magyar nemzet háromszázados aspiratióinak megszemélyesítője volt.

De tölem ne várjátok, hogy az ő képét megrajzoljam. Hiszen ha művészi kéz ecete kellett hozzá, hogy honfoglalásunk képét s a nagy honalapító alakját megörökítse, nem kisebb művészet kell ahoz sem, hogy az új Magyarország megalapítását s benne a nemzet egyik újjáteremtőjének, vagy mint a m. tud. akadémia koszorújának felirata nevezte, »Magyarország egyik regenerátorának«, Kossuth Lajosnak a képét valaki méltóan megrajzolhassa. Én csak egy pár vonást akarok neked, nemes ifjuság, az ő életéből fölmutatni, hogy az ő lángoló honszerelme, mint égő csipkebokor világítson előttd e haza iránt való szent kötelességeidben.

Kossuth kora nemzeti nagy átalakulásunk örökre dicső korszaka volt.

Az ezredéves rendi alkotmány talapzata porladozott, a középkori feudális intézmények az idők szellemének fuvalatára omladoztak s mikor eljött az idő teljessége, a nemzet maga rombolta le a régi kiváltságok és szabadal-mak korbadi választófalait, hogy romjai alól — mint a mesebeli phönix saját hamvaiból — megújulva, megerősödvé kelhessen ki. E nemzeti átalakulásnak, melyen a haza legjobbjai dolgoztak, 3 vez-pszelleme volt:

Széchenyi, Kossuth, Dák. Három szellemóriás! Nemzetünk nagy epikai trilógiájának hősei, kik közül a két első — épen mint a nemzeti hős — mondatörök herosai — tragikus sorsukkal, viszik a nemzeti ügyet a befejezés diadalához.

Széchenyi tragikum a döblingi tébolyda, Kossuthé a hontalan bolyongás. Széchenyi az öntudatra ébredt nemzet képviselője, ki »újjaít a kor: üterére tevő és megértette lük-telést, Kossuth az önértelre jutott nemzet akaraterejének kifejezője, ki az európai vi-szonyoktól inspirálva, örökre fényes lapot irt a magyar történelembe, Deákban végre a

nagy tragédia tanuságain okuló nemzet bölcsessége nyilatkozott meg.

Melyik dicsőbb, melyik nagyobb: ezt csak a nemzet kincseivel való kérdéses vitathatja.

Kossuth is a Széchenyi reformiskolájában nőtt fel, mint ama kor legjobbja általa-ban, kik az új viszonyok megteremtésén faramoztak. 16 évig küzdött a nemzeti átalakulás előkészítésén s küzdött a tolnak azzal a bámulatos erejével, mely a reformok ellenségeit a velőlig ostromozta, a meggyőződésnek azzal a törhetlen bátorságával, melyet csak megred-zett a börtön szenvedése, s a szabadságsze-retetnek azzal az elragadó lelkesedéssel, mely őt a reformok lánglelkű apostolává tette.

Lapja a »Pesti Hirlap«, melyben a magyar politikai hírlap-irodalom megalapítója lőn, valóságos hatalom volt, melynek növekedését a nemzeti akarat ellenségei eleinte bosszankodással, majd rettegéssel szemlélték. Az ő vezérczik-kei, melyek a kor mozgató eszméinek, a politikai és társadalmi reformoknak tárháza voltak, serkentve, lelkesítve batottak az ország legátavolabbí zugai is, fölriázták a nemzeti közszellemet. És aztán milyen írói tabor se-reglett az ő zászlója körül: Vesselényi, Batthyányi, Teleki, Eötvös, Fay, Pulszky, Trefort stb. Ilyen írói dandár talán soha egy lapot sem vett körül. Csak egy hiányzott közülök, a legnagyobb, a kit épen Kossuth nevezett a »legnagyobb magyarnak«: Széchenyi, a kivel mihamar elentébe jutottak és ez ellentét egész elkeseredett harczczá fejlődött kö-zöttük.

A két nagy ellenfélnek egy volt a célja: az ország anyagi és szellemi erőinek kifejlesztése s a nemzet nagygya, hatalmassá emelése. De az eszközök tekintetében nagyon eltértek egymástól és a nemzet régi átká nehezedett reájok. Széchenyi a fokozatos haladás híve volt, nem akart kockázati semmit s félt a rázkódásoktól; Kossuth ellenben gyorsan akarta helyrehozni a századok mu-lasztásait. Széchenyi első soiban vagyonsóssá kívánta tenni a nemzetet: Kossuthnak pedig az volt a jelszava, hogy »előbb politikailag kell szabadoknak, önállóknak lennünk, mert csak a politikailag szabad, önálló nemzet lehet annyira ur otthonában, hogy teljes erővel fejlesztheti szellemi és anyagi érdekeit.« Széchenyi a rendi alkotmány tényezőivel: a köz- és főnemességgel s az udvarra támasz-kodva kívánta a nemzeti és állami megújor-dást végrehajtani: Kossuth ellenben demok-ratikus alapokon, az egyenlő teherviseles, a közadózás behozatalával s a jobbagység be-levonásával vélte megalkothatni az új alkot-mányos Magyarországot. Themistekles és Aris-tides harczta volt ez, akik azon versengenek, hogy melyik tegyen több jót hazájának! Kos-suth győzött és a nemzet vele ment. S midőn elkövetkezett a korszakalkotó 1847/48-iki országgyűlés, a nemzet politikai vezére már Kossuth volt, az ő ékes szólása mozgatta az indulatokat, teremtette a meggyőződéseket és szabta meg a nemzet politikai irányát.

1848! Ez azon esztendő, a melynek em-lékénél melegebben lüktet a vér ereinkben s a melynek említesére emelkedni érzi keblét minden magyar ember.

Soha nevezetesebb országgyűlés nem volt a magyar történelemben, mint az 1848-iki. Itt vannak lerakva nemzeti egységünk, újabb alkotmányos életünk talpkövei. Itt alkotta meg a nemzet azokat a törvényeket, melyek jövő nagyságának alapját teszik s megalkotta oly eszményi magasságban, hogy megvalósításukra soká, igen sokára fogunk még minden téren eljutni. Egy második pusztaszeri alkotmány, második honalapítás volt e törvényhozás, mely a nemzeti közéletet ujalapokra fektette, új államot teremtett a haza földjén. Történetírónk vitatkozhattak a fölött, hogy nemzetünk második milleniumát mikor kezdi meg e haza szent földjén; de a nemzeti közvélemény már rég döntött e kérdésben, midőn közéletünk minden terén, intézményeink minden ágában 48 előtti és 48 utáni időkről s ehez képest régi és új Magyarországáról beszél.

A régi Magyarország a nemesség előjo-gain és kiváltságain nyugodott s a nép, a magyarhoni jobbagység az alkotmányon tel-jesen kívül állott. A 48-iki törvényhozás fen-költ gondolkozása lemond minden ősi kivál-táságról, fölemeli a népet az alkotmány san-czaiba, kiterjeszti a honpolgári jogokat Szent István birodalmának minden lakosára, faj-, nyelv- és valláskülönbőség nélkül, kimondja az egyenlő közteherviseles és adózás elvét, kö-

zönsnek nyilvánítja a honvédelem terhet s ez által egyenlő jogokat, egyenlő terheket és egyenlő szabadságot nyújt az egységessé forrott nemzet minden tagjának. A régi Magyarország törvényhozó testülete a nemzeti karok és rendek országgyűlése volt: a 48-iki törvényhozás eltörülve a rendi alkotmányt meg alapítja a népképviselői nyugalomparlamentet.

A régi Magyarországot több mint egy század óta egyedül a királyi Felségnek felelős helytartó tanács kormányozta: a 48-iki törvényhozás felállítja a nemzetnek felelős minisztériumot. A régi Magyarország a mohácsi vész óta el volt szakítva a nemzet feletől s Erdély külön államot alkotott: 48 ismét országgyűlést s az unió által egyggyé tette a szétfaragott nemzetet. A régi Magyarország 300 év óta folyton a vallásos sérelmek sebeitől vért: a 48-iki törvényhozás a nemzet rablánczaival együtt szétválasztja a szellem bilincseit is, kimondja a lelkiismeret és vallás szabadságát s a szabad sajtóval szárnyat ad a gondolatnak.

Es e törvényeken mindenken a Kossuth vezérlő szelleme ömlik el. Nem ő volt az eszmék magvetője, de a kiváltságok eltörölésének, az emberi jogok egyenlőségének és az alkotmányos szabadságnak eszméi az ő lelki rámagyarázatok legjobban, úgy szólván lelkével egyik lettek s ezért tudott ékeszólásával azoknak oly csodálatos erőt adni. Ő volt, ki a párisi februáriusi forradalomban s az európai közviszonyokban a közszabadság bajnokainak fenszeme s lelkének egész erejével küzdött, hogy törvényhozásunkat az európai eszmék közösségébe emelje, vagy mint ő mondta: „fölemelje politikánkat az események s zionvonalára”. Mikor e törvények szentesítve lőnek, maga Széchenyi így nyilatkozott felőlük: „Bátrabbak, merészebbek, kikkel magasabb, láthatatlan hatalmak látszanak szoros szövetségben lenni, rövid napok alatt oly alapokra fektetik hazánk jövőjét, melyet — tisztelet, becsület, de igazság is! — velem együtt mi, hangyamunkások, talán soha, vagy csak generációk után lettünk volna képesek megalkotani.”

Kossuthot az eszmék varázsa mellett főként rendkívüli szónoki képessége tette a helyzet urává s emelte a nemzet politikai vezérévé. Sok nagy szónok volt e kor jelesei között, a kik a világ bármely parlamentjének díszére váltak volna, de senki sem tudott a szívek hurjain úgy játszani, a lelket úgy megragadni s az indulatokat oly viharra növelni, mint ő. Senki sem tudta a politikai helyzetet elevebben ragolni, a közvéleményt hűbben tolmácsolni, mint ő. Ritka kellenességgel hangzó, melynek zenei mélységét és magasságát a legnagyobb művészettel tudta felhasználni, hozzájárul e óadásának az a drámai ereje, mely nemcsak meggyőzi, hanem a cselekvés terére ragadja hallgatóit, nyelvezetük az a magas lyrai pathos, mely legnagyobb költőink hazafias énekein vonul keresztül, s hozzájárul az a közvetlenség, mely szerint minden szava lelke — melyből buzog fel, minden véleménye meggyőződéssé válik, minden buzdítása hazaszeretetésből lángol fel: ezért tudott oly művészi hatást elérni. Ha a nemzet sérelmét tolmácsolta: mintha a gályarabok szenvedése jádult volna fel ajkain beszéde — miként ő mondta Kölcsey szónoklatáról — „szent pietas ihletéséket rezgett végig a csontvökök”. Ha a nemzet jogait hangoztatta: egész lelke égett, szónoklata a vihar mennydörgése volt, melyre hallgatói részéről az érzelmei vilamos kitörései feleltek. A lázas munka, melyet kifejtett, annyira megtörte erejét, hogy sokszor betegesen másoktól támogatva lépett a színpadra: de a mint az eszme vagy szenvedély áthatotta lelkét, a test gyöngesége eltűnt a felizzott lélek uralma alatt, s a ki pár perczel előbb még mások támogatására szorult, az most büvös erővel ragadta magával az egész képviselőházat, szónoki tüze átfolyt a hallgatói ereibe s beszéde végén epoly lázban égett az egész képviselőház, mint ő maga. Kossuth az emberiség legnagyobb szónokai közé tartozott: s ha szónoki beszédei nem bírnak is azzal a klasszikus művészi szerkezettel, mely egy Demostenest és Cicero-t a szónoklat mintaképeivé tett, de hatásában senkinél sem marad hátrább; sőt a mennyiben ő nemcsak hazája nyelvén uralkodott a szíveken, hanem később a Shakespeare nyelvén tartott szónoklataival épugy elragadta Anglika közönségét, mint hogy annyiszor elbűvölte a magyar parlamentet: ezzel a bámulatos képességgel a legnagyobb szónokok közt is szinte páratlanul áll magában.

A nagy szabású törvényalkotás után jöttek azután a megpróbáltatás nehéz napjai, midőn a nemzetnek saját tetteivel kellett védelmezni a 48-iki törvényeket, véreuhullásával megpecsételni az alkotmány békésen kivívott jogait. A sors megirigyelte a nemzet boldogságát, a hatalom megokolta a tantulusi szomszágát kielégítését. Úgy lőn minden, hogy a Széchenyi látokai lelke megjósolt: Vér és vér mindenütt! Adáz fajgyűlölet e hon határain belül, romboló hadak betörése kívülről, bel- és küllenségek tépte a haza testét, és a nemzet szívére szorítva alkotmánylevelét, élet-halálharcot vívott jogai védelmére. Szomorú, gyászos emlékü idők ezek, ezer tanulsággal minden irányban. De a gyászos emlé-

kek, a lesújtó tanúságokon keresztül is át- és rettegés rémhírekkel járta be az országot, a képviselők leverten, csüggedten és tétován jöttek Debreczenbe. S midőn végre hátrahagyott iratát összegyűjtte, Mihelyt ezzel a munkájával elkészül, Kossuth Ferenc visszautazik Magyarországra.

Az új országház. Budapest, május 6. Az új országházban ma volt a bokréta ünnepe. A kormány a minisztertanács határozata alapján 1000 frtot kiosztott a munkások közt és meg is vendégelte őket. — Az új parlamenti palota déli homlokzatán ez a felirat van: „Eljen ő felsége I. Ferenc József és Erzsébet királyné”. Az ünnepe a kormány tagjain kívül is számosan jelen voltak.

BELFÖLD.

Kossuth Ferencz. Kossuth Ferencz most magánügyeit rendezte Milanóban s e hónap 15-én Turinba utazik, hogy édes atyja hátrahagyott iratát összegyűjtse, Mihelyt ezzel a munkájával elkészül, Kossuth Ferenc visszautazik Magyarországra.

Az új országház. Budapest, május 6. Az új országházban ma volt a bokréta ünnepe. A kormány a minisztertanács határozata alapján 1000 frtot kiosztott a munkások közt és meg is vendégelte őket. — Az új parlamenti palota déli homlokzatán ez a felirat van: „Eljen ő felsége I. Ferenc József és Erzsébet királyné”. Az ünnepe a kormány tagjain kívül is számosan jelen voltak.

KÜLFÖLD.

Monako jövedelme. A játéktársaság most tartott gyűlésén az igazgatóság bejelentette, hogy Monako évi tiszta jövedelme nyolcz millió nyolczszáz arany forint. Az osztalék részvényenkint nyolczszázötven arany forint. A részvényesek között 4.800.000 forintot osztanak ki, a monaki herczegnek pedig felosztalék fejében 500.000 forintot.

A király új unokája. Weis, május 5. Mayer püspök ma délelőtt keresztelte meg az újszülött királyi herczegét a király, Mária Immaculata, Mária Raineria és Carolina kir. herczegnő és Albrecht kir. herczeg jelenlétében. A csecsemő nevei: Hubert Salvator Rainer Mária József Ignác. Rainer kir. herczeg volt a keresztapa. A szertartás után mindenki szerencsét kívánt Ferencz Salvator kir. herczegnek. A király még ma utazik vissza Bécs-be.

A gyűlésező Debreczen.

Debreczen, május 7.

A vereskereszt egyet debreczeni fiókjának közgyűlése.

A vereskereszt egyet debreczeni fiókja tegnap, vasárnap délelőtt 1/2 11 órakor tartotta rendes évi közgyűlést a város háza nagyszobájában.

Simonffy Imre elnök, üdvözölvén az egybegyűlteket a gyűlést, megnyitja.

Márk Endre tiszor olvassa a múlt évi jelentést, melyet a városi választmányi terjeszt a közgyűlés elé s melynek főbb pontjai a következők:

Az 1892-ik évi hányadról, illetőleg a központi pénztárt illető 133 frtól a központi igazgatóság a számadást pontosan vezetettnek, és pénztárnok ur buzgó fáradozásaiért köszönetet nyilvánította.

A vagyontalan jászó betegek ingyenes orvosi segélyben részesítése végett felállított tervezet 1891 okt. 1-én megnyitott nyilvános rendelő intézet — poliklinika — segélyezésére 3 évi tartamra megszavazott összeg 100 frtban, a 2 ik évről is kiűzített.

Az 1893 május 17-én Budapesten tartott országos közgyűlésen a fiók egyetlet gróf Csáky Kálmán, gróf Csáky Kálmán és Sági Gyula képviseltek.

Az egyetlet tagjai 1893 évi decz mber 31 én következő számban voltak:

a) Alapító 20 frttal, vagy azonfelelűi	47.
b) Rendes tag egyszer s mindenkorra 10 frttal	86.
c) Rendes tag 1 frt, vagy azonfelelűi évi díjjal, 6 évi kötelezettséggel	215.
Összesen	348.

A városi választmányi tagjai szíves készségeel törekedni fognak, hogy a fiók egyetlet tagjai száporodjanak, mely célból újabb aláírási ívek osztatnak ki.

Az 1893-ik évben pénzbeli adományokkal járultak az egyetlet pénztári javára:

A debreczeni lak. pénztár 40 frt, az István-gözmalom r. társulat 20 frt, összesen 60 frttal.

A központhoz felküldendő illeték, a debreczeni m. kir. 3-dik honvédezdre tisztikara által tett 50 frtos alapítványi összegben kívül, 84 frt 50 kr; a fiók egyetlet pénzkészlete 1665 frt 2 kr tesz ki, míg a leitári készlet 549 frt 50 kr képvisel. A gróf Bethlen Mikó Bóza urnó halála által üresedésbe jött női elnöki tisztségre Váradi Szabó Jánosné választatott meg.

A közgyűlés tudomásul veszi a jelentést és a felmerítvényt a pénztárosnak megadja. Ezt követőleg elhatározták, hogy a központi országos egyetlet közgyűlésén a fiók egyetlet Váradi Szabó Jánosné elnök, továbbá Simonffy Imre és Sági Gyula tagok által képviselteti magát.

Elnök ezután a jegyzőkönyv hitelesítésével Hajdu Gyula és Rontsik Lajos tagokat bízta meg.

Az alapszabályok értelmében a választmányból sorrend szerint kilépők helyére új bevalasztatnak a női osztályba: Gálné Kafka Teréz, Kaszanyitzky Endréné, Medve Kálmáné, Paksy Imréné, a végleg lemondottak helyére új tagokat Puky Gyuláné, Szabó Kálmáné, Szűz Farkasné, Steinfeld Mihályné. A férfi osztályban választmányi tagok lesznek: Görgey Vince, Ábrahám László, Dr. Kola János,

kétségbeesés szállotta meg a nemzetet, az avar és rettegés rémhírekkel járta be az országot, a képviselők leverten, csüggedten és tétován jöttek Debreczenbe. S midőn végre hátrahagyott iratát összegyűjtte, Mihelyt ezzel a munkájával elkészül, Kossuth Ferenc visszautazik Magyarországra.

„Mi értelme van azon szónak, melylyel Windischgrätz herczeg válaszolt: Unbedingte Unterwerfung? Nem anny-e ez mint: Magyarország szűnjék meg Magyarországgal lenni és legyen az ausztriai birodalom tartománya nemzeti lét nélkül.

Nem anny-e, hogy a nemzet írja alá saját halálátelét. Már most kérdem a képviselőházt, melytől a béke ára gyanánt, nem kevesebbet kívánnak; mint a nemzet halálát: ha nem is ember, kiből önzert van, ha nem is magyar, kinek a multakra visszaemlékezve kötelességei vannak ősei és maradvékai iránt, — ha nem is képviselő, kinek szent tiszte megőrizni a nemzet jogait, hanem csak féreg megőrizni a földön csusz, s melynek azt kötik ki feltételül: béke lesz ved, hanem meghalsz, — ha féreg volna, mondom, nem vedné-e magát a halál ellen? ... S ha a nemzetől kívánják, hogy haljon meg, nem volna-e gyávább, alávalóbb, nyomorultabb a féregnél, ha azt mondana: meghalok. Elebb tehát megkísérti védelmezni magát, hiszen ha elvész, sem történetik rosszabb, de jobb történetik ...

Ha nem védelmezi magát a nemzet, ha nem áll fel, mint egy férfiú, úgy meg fog halni gyalázatosan, de ha védeni fogja magát, akkor megáll. Fogja-e azt tenni? ... És a pár órával előbb még csüggedt képviselők ama padokról felugrva, e szavakra egyhangú lelkesedéssel kiáltják: Fogja! Véde is magát és csak ezután zöldült ki meg a magyar harci dicsőség borostyánja, ezután írta be nevét a honvéd a legfényesebb diadalokkal a történelemben.

De az olajfák hegyéhez úgy közel van a Golgotha. A nagy tragédia bevégeződött s Kossuth a haza romjai alól menekülve hontalanul bujdosott a világban. De azt a lobogót, melyet idáig fenn hordott, e haza szabadságának és függetlenségének lobogóját viszi magával az idegen népek közé is. S leköltől nyugatig, Azzától Amerikáig mindenütt nemzetünk ügyét ismerteti, mindenütt jogainkat védi s mindenütt rokonszenvet ébreszt a magyar nemzet iránt.

A föld túlsó oldalán Amerikában, hol a legnagyobb ünnepek tárgya volt, érmet vernek tiszteletére, melyen az őrk igazság nevében hirdetik, hogy mióta az emberiség történelmét tudják, sohasem volt igazabb ügy, mint Magyarország ügye. Kossuth az ő hontalansága alatt jobban megismertette a magyart a világgal, több rokonszenvet keltett a magyar nemzet iránt a népek szívében, mint előtte bár az idők nagyot változtak — a nemzetnek iránta érzett szeretete és tisztelete mit sem változott, sőt amit a szomorú emlékektől mindinkább távoznak, a mint a verző seb mindinkább hegedni kezdett és a multnak csak dicsősége sugárzott át hozzánk: az ő tisztelete a hontalanság dicsosozójától is övezte a legmagasabb kegyeletig fokozódott. Különösen a nép körében, mely sohasem felede, a mit neki köszönhetett a hozzá való ragaszkodás szinte imádás, szerűvé vált s a Kossuth szeretete egyggy lőn előtte a haza szeretetével. Emlékezzetek: Midőn a közelmúltban egy fényes csillag meteorként leltint a nemzet egéről: a nép nem hitt a fény kialulásában, hanem naiv hitében legendászerűleg összefűzte a Kossuth nevével.

S vajjon a halállal megszünt-e e kegyelet, vajjon az enyészett hideg köve, mely reabotul, elzárta-e őt a magyar nép szívéből? Lattátok az ő temetését? — Akkor bizonyosan tudjátok, hogy nem. Erőszak, hatalom e nemzet szívet keltéheti, de a nemzet szívéből Kossuth emléket ki nem tepheti soha semmi.

Róla is igaz az, a mit a nemzet nagy költője Széchenyiről oly szépen énekel:

„Nem hal meg az, ki millőkra költi
Dus élte kincsét, ámbár napja mul,
Hanem lerázván, a mi benne földi,
Egy éltesz eszmévé finomul,
Mely fönmarad s nőtönőv tiszta fénye,
A mint időben, térben távozik,
Melyhez tekint fel az utód érnéye,
Ohajt, remél, hisz és imádkozik!”

Igen, nekünk a Kossuth neve egy földi salaktól megtisztult eszme: a hazaszeretet, a szabadság eszméje. Ez eszmét ápol kedvedben nemes ifjúság! de hiven, de szentül, ugy, a mint ismét a nagy költő írt: „se merő szokássá, se olcsó malasztá, se küllisilgossá, se káromkodássá szent imá né vajjon! De mint szirt a habok közt, hűségged megálljon!”

A hamvaknak is van küldetésük!
Azért hozta haza a nemzet e drága hamvakat, hogy nektek, kik nem hallottátok az ő üzeneteit, e hamvak hirdessék azokat. Kövessétek! Mert a mit Kossuth Lajos, üzen: az nemzetünk jövő nagysága, hazánk boldogsága!

Körner Adolf, Márk Endre, Dr. Sárváry Gyula, Zádor Végül Simonffy buzgalomra kérve az érdeklődőket, hogy Balogh Ferencz fiók egyet egyik kiváló tagjában kifejtett érdemei ellenében gasabb helyről érte kitüntetésben királynéknak, az a diszkolevél tündette ki, lenlevők éjzenzései közt nárnak.

A diszkolevél a királyi zásával van ellátva s a következő:

Mi Erzsébet Auszriai királyné, Magyarország királynéja, a rona országai vöröskereszt vezérszónya, figyelembe véve Ferencz tanár, a nevezett erdélyi egyet körül szerzett, hozott, kiváló érdemeit, a részül és a jövőre való bukmánynak kiadását elrekeztünk aláírásunkkal ellátva, ber hó 20-án 1893. Erzsébet királyné.

Balogh Ferencz közgyűlés 12 óra előtt kevéssé.

II. A debr. önálló munkás-betegköltség.

Tudvalevőleg a budapesti segélyező egyet helybeli fiókja tartoták, hogy egy önálló alakuljon.

Részint ezek a régi tagokból tegnap delután meg a debr. munkás-betegköltség alakul közgyűlésen, mely természeténél zajlott le, s az a következők:

Elnök a gyűlést megkezdte m. kir. minisztérium által megadott alapszabály főbb pontjait a jelenlevők minden ellet tudomásul.

Szabó Bálint ez az intéző bizottság feladatát közölvén a belé vetett közgyűlést, hogy az immár elére elnököt választanak.

Richter Károly elnök egyhangulag, nagy többséggel kiáltja ki.

Szabó Bálint a szövegben, az ő elnöksége a választás.

Másod alelnöknek választják meg, míg enné Miklós lesz. Jegyzőkévé Lajos, egyszersmint mint Lajos ugy is mint főkönyvtáros 27 tagu igazgatóságot taggal.

Ezután a felülvizsgálják meg: Kiss János, Iváncs Gabor tagokból.

Az egyet bel- erkölcseire egy választott 12 rendes és 2 póttagból. Az eletré való egyik kes Lipót, Fonó Mihály.

Több apróbb ügyek gyűlés véget ért.

Határidő.

Találkozó szerdán és egyerületi Otthonban.

Sétahangverseny a vasárnap d. u.

Munka-tanítás a kézzel műhelyben, szerdán és óráig.

Május 8. A joghallgatás versenyé, a Kossuth szobor gádjában.

Május 9. A tordai hangverseny a nagyerdőn.

Május 16. Hajdúvárosi dobán.

Május 19. Gazdász-dobán.

Május 27. A kaszini D. e. 10 ó.

Janus 2. A debr. kézműves MARGIT-FÜRDŐ táncszobájában.

Ujdons.

Gyalogverseny. A gyalogverseny a Kossuth szobor gádjában. Debreczenből a nagyteremtől a nagyvendéglőig tartottban 1/2 5 órakor 8-an indultak utol elsőnek gyalogok ki 10 óra 7 perczkor értek hól a székelyhídi hőlgy. bokrétaival jöttek ki. Ermet ő nyerte el. Másodjain, ki egy másodperccel később érkezett be, elnyerte az ezüst ermet. Harmadik ki 10 óra 15 perczkor értek hól, bronz ermet nyerték. Erkezvén be, kifünte a után a következő sorrendben sárhelyi Árpád, Paulai Keresztési Sándor feleltettek gazdagon terített d. u. 2 órakor ban lya a székelyhídi gazd.

Körner Adolf, Márk Endre, Dr. Pallai Miklós, Dr. Sárvary Gyula, Zádor Lajos.

Végül Simonffy elnök fokozottabb buzgalomra kérve az érdeklőséget, bejelenti, hogy Balogh Ferenc tanárt, a helybeli fiók egyet egyik kiváló tagját, az egyet érdeklében kifejtett érdemei elismerésül a legmagasabb helyről érte kitüntetés. Ő felsége Erzsébet királyné, az egyet védnökneje, díszoklevéllel tüntette ki, melyet elnök a jelenlevők éljenzései közt nyújt át a tudós tanárnak.

A díszoklevél a királyné sajátkezű aláírásával van ellátva s a következőleg hangzik: **„Mi Erzsébet** Ausztria császárnéja és Magyarország királynéja, a magyar szent korona országai vöröskereszt egyetemenek legfőbb védasszonya, figyelembe véve Balogh Ferenc tanár, a nevezett emberbaráti és hazafias egyet körül szerzett. Nekünk tudomásunkra hozott, kiváló érdemeit, azoknak méltó elismerésül és a jövőre való buzdításul ezen díszokmányok kiadását elrendeltük s azt saját kezünk aláírásunkkal elláttuk. Kelt Béczen november hó 20-án 1893. **Erzsébet s. k.**“

Balogh Ferenc beszéde után a közgyűlés 12 óra előtt kevéssel véget ért.

II.

A debreceni munkás-betegsegélyző pénztár alakuló közgyűlése.

Tudvalevőleg a budapesti munkás-betegsegélyző egyet helybeli fiókjának tagjai elhatározták, hogy egy önálló betegsegélyző pénztárra alakulnak.

Részint ezek a régi tagok, részint pedig új tagokból tegnap délután 3 órakor alakult meg a debreceni munkás-betegsegélyző pénztár. Az alakuló közgyűlésen, mely a városbáza kis tanács termében zajlott le, Szabó Bálint elnököl.

Elnök a gyűlést megnyitván, felolvassa a kereskedelmi m. kir. miniszter által jóváhagyott alapszabály főbb pontjait, melyet a jelenlevők minden ellenvetés nélkül vettek tudomásul.

Szabó Bálint ezután kijelentvén, hogy az intéző bizottság feladatát befejezte, ő megköszönvén a belé vetett bizalmat, kéri a közgyűlést, hogy az immár megalakult egyet élére elnököt válasszanak.

Richter Károly korelnöksége alatt elnököl egyhangulag, nagy lelkesedéssel Szabó Bálintot kiáltják ki.

Szabó Bálint a bizalmat megköszönvén, az ő elnöksége alatt folyik tovább a választás.

Másod elnöknek Richter Károlyt választják meg, míg ennek helyettese Vidai Miklós lesz. Jegyzőké választatnak Monoki Lajos, egyszersmint mint titkár és Ormós Lajos egy is mint főkönyvelő. Ezután egy 27 tagú igazgatóságot választanak 6 póttaggal.

Ezután a felülvizsgáló bizottságot alakítják meg: Kiss János, Iványi Dezső és Takács Gábor tagokból.

Az egyet bel-, erkölcsi életének ellenőrzésére egy választott bíróságot alakítottak 12 rendes és 2 póttagból.

Az életre való egyet orvososa Dr. Kereskes Lipót, Fonó Mihály egyet pénztárosa lett. Több próbó ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Határidő-naptár.

- Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egyetület Otthonában.
- Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.
- Munka-tanítás a kézügyesítő egyesület iskolai műhelyében, szerdán és szombaton d. u. 3-5 óráig.
- Május 8. A joghallgatók önképző körének hangversenye, a Kossuth szobor javára, a nagyerdei vígadóban.
- Május 9. A tordai és debreceni daleytelek hangversenye a nagyerdőn.
- Május 16. Hajdúvármegye közgyűlése.
- Május 19. Gazdász-majális a nagyerdei vígadóban.
- Május 27. A kaszinó rendkívüli közgyűlése. D. e. 10 ó.
- Junius 2. A debreceni könyvnyomdászok juniálisa a Margit-fürdő táncstermében.

Ujdonságok.

*** Gyalogverseny.** A debreceni torna-egyet tegnap tartotta meg gyalogversenyét. Debreczenből a nagytemplomtól Székelyhidig a nagyvendéglőig tartott a verseny-út. Hajnalban 1/5 órakor 8-an indultak és a 45 kilométer utat elsőnek gyalogolta be Krampéra Sándor, ki 10 óra 7 perczkor érkezett be a célhoz, hol a székelyhídi hölgyek fogadták és díszes bokrétaival tüntették ki. Az első díjat, aranyérmel ö nyerte el. Második lett Szabó Benjámin, ki egy másodperczel később, két lépéssel érkezett be, elnyerve a második díjat, az ezüst érmel. Harmadik Kajdi Gyula lett, ki 10 óra 15 perczkor jött be, a harmadik díjat, bronz érmel nyerve el. Negyediknek érkezett be Friedl M., ki 10 óra 25 perczkor érkezvén be, kitüntető oklevélet nyert. Egymásután a következő sorrendben jöttek be: Vasarhelyi Árpád, Paulai Viktor és Mórász Béla. Keresztési Sándor fele uton kidőlt. A beérkezettéket gazdagon terített villásreggeli várta, míg d. u. 2 órakor banket volt számukra, melyen a székelyhídi gazdák saját termésű bo-

raikat szolgáltatták fel. Este táncmulatság és műkedvelői előadás volt a Kossuth-szobor javára, melyen a debreczeni fiúk is dicséretesen kitettek magukért. (R. I.)

*** Tanulmány-kör** a debreceni. akadémiájának ifjúságának tanulmány-körjáról — Béczen — két rendbeli tudósítást vettünk. Az első, mely május 4-én kelt, így hangzik: „Tegnap este érkezünk Béczenbe. Ma d. e. a város nevezetességeit néztük meg, többek között a muzeumot s a kir. lovagló iskolát, hol caroussel volt. Eppen a két Coburg és Thurn herczeg lovagoltak. Délután Schönbrunba, ő felségének gyönyörű nyaraló helyére rándultunk ki, melynek pazar szépsége mindannyiunkat csodálattal töltött el. — A második tudósítás ez: „Béczen, május 5. Ma d. e. a muzeum zoológiai osztályát néztük meg, valamint ő felsége fegyvereit, mely a legszebb és leggazdagabb fegyver-gyűjtemények közé tartozik. D. u. a Práterben, a a bécsi nagy erdőn — voltunk, hol alkalmunk volt a világhírű múzeum nept megismerléni. Holnap (máj. 6-án) Budapestre utazunk hajón.“ (K. V.)

Halálozás. Egy derek, rokonszenves, nagy reményű ifju elhunytól vettünk gyászjelentést. Kiss Ernő, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara egyik buzgó ifju hivatalnok, hosszas szenvedés után f. hó 5-én elhunyt. A derek ifju, ki Szinay Gyula, lapunk főszerkesztője, unoka-öcséjét gyászolja, igen szép zeneti tehetséggel volt megáldva; nagy ügyességgel kezelte a zongorát s bravuros játékaival gyakran szerzett feledhetetlen élvezetet ismerőseinek. De mint önálló zeneszerző is föllépett. Több sikerült zeneműve forog a közönség kezei közt s kéziratban is több zeneművet hagyott hátra. A zene-költészet Muzsája, mely már bölesójében homlok csókolta, buba merülve áll ravatala mellett, melyet szerető és gyászoló rokonai koszorúkkal halmoztak el. A kiadott családi gyászjelentés így hangzik: Kiss Imre és neje Szinay Ziza mint szülők, kis unokájuk Uher Amadil Gizella nevében is, mely fájdalommal tudatják ádott jó fiuknak nehaj Kiss Ernő m. kir. szabadságolt állományú honvéddal halottát, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara hivatalnokának folyó hó 5-én, éjjeli 1/2 11 órakor, életének 33-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyász elhunytát. A feledhetetlen halot porrései folyó hó 7-én, délután 5 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a kis-csapat-utcai 373-ik számú háztól, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1894. május 6. Áldás emlékére! A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

*** A városi közigazgatási bizottság** szombatán délután tartotta halvá ülést a városbázán, melyen tárgyalás alá kerültek az aprilis hóról szóló jelentések, melyeknek főbb pontjai a következők: A rendőrség által letartóztatott lopásért 7, rendőri kihágásért 108, testi sértésért 1; összesen-116 egyén. Eltörlőnczoltatott összesen 90 csavargó. Munkakönyv kiadatok 93. Engedély különféle iparággyakorlatására ki adatok 42. A katonaság glétszáma összesen 1796 ember volt 266 lóval. Adóban befizettetett összesen 21,268 frt 96 kr. Az egészségügy a város területén az elmúlt hóban kedvezőtlenebb volt, mint annak előtte; szörványosan roncsoló toroklob, agygerincz és agylob észleltettek. A rettenetes betegségben apr. 16-tól kezdve 11 megbetegedés történt, 5 halál-esettel.

*** Két daleylet dalestélye.** Meghívó a tordai és debreceni daleytelek által együttesen folyó 1894. évi május hó 9-én szerdán a nagyerdei vígadóban Racz Károly zenekara közreműködésével tartandó zártkörű dal-és zeneestélyre. Műsor:

1. Enek, előadja a tordai daloskör.
2. „Szereltem“ Gaáltól, előadja a tordai és debreczeni daloskör.
4. „Minden este“ Ziegler-től, előadja a debreczeni daleylet.
4. „Olasz dalok“ Gaáltól, előadja a tordai és debreczeni daleylet.
5. Enek, előadja a tordai daloskör. Belépti-díj személyenként 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt. Egyeti, alapító és pártoló tagok s családtagjaik a belépti-díj felét: 50 krt fizetnek. Az estély jövedelme egészben a tordai daloskör fiúmeit utazási költségeire lesz fordítva. Kezdeté este 8 és fél órakor. Jegyek előrelválthatók Péter Gábor és Szilágyi Imre. tag uraknál a városbázán. Vacsora-jegyek 1 frt 20 kr-ával előre váltandók fenti uraknál és a nagyerdőn Német András vendéglősnél e hó 8-ával bezárólag.

*** A függetlenségi kör nyári táncvígalmá.** A függetlenségi kör június hó 3-ikán igen sikerültnek ígérkező táncvígalmat tart a „Margit-fürdő“ táncstermében. E mulatságra előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

*** Dalestély.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre szombaton este sikerült dalestélyt tartott a „Margit-fürdő“ disztermében, melyre szép számú közönség jelent meg, daczára a kedvezőtlen, esős időnek. A műsor énekszámai a dalárda meglepő precizitással adta elő s a közönség több számat meg is ismételtetett. Különösen tetszett Kapi „Riadó“-ja és a „Népdal egyveleg“ Ujjfalusi-tól. A második lezajlása után a fiatalok táncra perült s fokozott jó kedv mellett ropták a táncot a hajnali órákig. A tánczó Racz Károly

zenekara szolgáltatta a zenét. A jelen voltak közül sikerült fejjegyezni tudósítónknak a következőket: özv. Veres Lászlóné, Weinhold Edéné, Vecsey Mariska, Konkoly Eteleka, Huszár nővérek, Oláh Ferenczné, Weidner Gusztávné, Ganovszky Lajosné, Kacsó Gizella, Saitz Sándorné, Baranyi Jánosné, Gönczy Józsefné, Gönczy Ida, Baranyi Mariska, Törölmiréné, Sinay Sámuelné, Sinai nővérek, Tóth Gyuláné, Ormós Károlyné, Kovács Lajosné, Katona Imréné, Saitz Ilonka stb. stb.

*** Hangverseny a Kossuth-szobor javára.** Fényesnek ígérkező hangversenyt rendez holnap a jogász önképzőkör a nagyerdei vígadóban. A hangversenyt tánc fogja követni, s így még kedélyesebb mulatságra lesz kilátás. Városunk előkellő körében élénk érdeklődés mutatkozik iránta, s hisszük is, hogy jól fog sikerülni, annyival is inkább, mert a műsor érdekes számai még vonzóbbakká teszi az Abraham Irma k. a. és Eötvös Flóra k. a. közreműködése. Ez lesz a jogász önképzőkör első nyilvános szereplése. A műsor a következő: 1. Nyitány, előadja Racz K. zenekara. 2. Felolvasás Szűcs Jenő urtól. 3. Magyar dalok, cimbalmon játsza Csath S. ur. 4. Rigoletto, zongorán előadja Abraham Irma k. a. 5. „Heten vagyunk“, szavalja Eötvös Flóra k. a. 6. Boka keseregője, hegedűn játsza Karakas Albert ur, Dr. Komáromy S. ur zongora kísérete mellett. 7. Kurucz dalok, éneklő Racz Bertalan ur. 8. Magyar dalok, zongorázza Abraham Irma k. a. Racz K. zenekara kísérete mellett. — Jegyek 2 és 1 frt-ijával kaphatók Szentkirályi T. és ifj. Gyürky Sándor urak üzletében.

*** Az expresslevelek éjjeli kézbesítése tárgyában** a kereskedelmi miniszter következő rendeletet adta ki: Számos oldalról felszólalás történt a miatt, hogy a kevésbé sürgős és alárendelt jelentőségű expressleveleknek éjjeli kézbesítése folytán egy a címzettnek, valamint a ház népe is idokolatlanul fellármáztatnak és éjjeli nyugalmukban zavartatnak, holott ezen expresslevelek célja eléréstett volna akkor is, ha azok nem éjjel, hanem a kora reggeli órákban kézbesítettek volna. — A közönség érdekében rendelem ennél fogva, hogy az expresslevelek a jelen intézkedés közzétételétől kezdve, Budapest székes főváros területén telen esti 9, nyáron esti 10 órán tul reggeli 5 óráig, a vidéken pedig telen nyáron esti 9 órán tul reggeli 6 óráig csak az esetben kézbesítenek, ha azt a fődadó maga kívánja és ebbeli kívánságát a levél felső részére a címző fölé szembe-tűnő módon alkalmazott és alahuzott: „Éjjel is kézbesítendő“ felírással jelzi. Az expresslevelekre vonatkozó egyéb határozományok változatlanul érvényben maradnak.

*** Könyvnyomdászok táncvígalmá.** A debreczeni könyvnyomdászok, kik annyiszor szedik ki nehéz munkálat a mások mulatságáról szóló hírlapi tudósításokat, maguk is táncvígalmat rendeznek jún. hó 2-án a Margit-fürdő disztermében. A mulatság jövedelme részben a debreczeni Kossuth-szobor javára (az ölom-betűk derek munkálati ezzel a magyar sajtó legnagyobb hőse iránti kegyeletüket akarják kifejezni,) részben pedig a könyvnyomdászok önképző egyetemenek könyvtára részére fordítatik. A meghívó, melynek kiállítására becsületére válik a debreczeni nyomda-iparnak, így hangzik: A debreczeni könyvnyomdászok önképző egyete 1894. évi június hó 2-án, szombaton a Debreczenben felállítandó Kossuth-szobor, és saját könyvtára javára a „Margit“ fürdő disztermében zártkörű nyári mulatságot rendez. Belépti-díj: Személy-jegy 1 frt. Családjegy 2 frt. Tekintve a jótékonycélú, felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók: ifju Gyürky Sándor, László Albert urak üzletében, a „Csokonai“ nyomda ügyvezetőségénél és este a pénztárnál. Kezdeté 8 órakor.

*** Vivó-mesterek mérkőzése.** A kardforgató ifjúságunk és a vívó-sport minden barátjának figyelmét előre is felhívjuk egy rendkívül érdekes mérkőzésre, mely f. hó 13-án, pünköst első napjának délutánján lesz a Margit-fürdő disztermében. Ekkor ugyanis Szigei Benedek Gyula, a nagy híru szabadkai vivó-mester, meg fog mérkőzni Kükemee Árpád fővárosi vivó-mesterrel. A rendkívül érdekes mérkőzés föltételeit holnap közöljük.

*** Gazdász-majális.** A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói megállapították már a Gazdász-majális határidejét, mely ugyanis folyó hó 19-én lesz a nagyerdei vígadóban. Ezen mulatság, mely iránt régi jó hírnevénél fogva általánosan az érdekődés városunkban és vidéken, nemcsak időrendileg lesz az első hanem mint az egész környék elegáns társaságának kedvelt találkozó helye. bizonyára elsőrendű tavaszi mulatságnak ígérkezik. A rendező bizottság elnöke ifj. Okolicsányi Lajos, két alelnöke Virágh István és Kiss Albert; pénztárnoka ifj. Szentkirályi Kálmán, ellenőre Mocsary Dénes; a cigányvajda pedig Békessy Jenő. Ezeket kívül meg vagy 30 rendező biztosítja a hölgyeket arról, hogy lesz jó táncos folós számmal. A gazdászok színejavából megalakult ezen rendező bizottság bizonyára elő garantált nyújt arra nézve, hogy a hagyományos jövedv és fesztelenség, mely a gazdászok mulatságait mindenkor jellemzte, e mulatságról sem ereszti a késő reggeli órák előtt széjjel a közönséget.

*** Alispáni jelentés.** Megjelent Hajdúvármegye alispánjának jelentése Hajdúvármegye 1893-ik évi állapotáról. — A jelentés felőleli Hajdúvármegye közigazgatásának egész mult évi történetét. Ugyanezen jelentéshez van mellékelve Hajdúvármegye házi pénztárának 1893. évi zárlata. Mindket jelentest nyomtatásban szétosztották a bizottsági tagok közt.

*** Tűzoltók táncvígalmá.** A nagy-létai önkéntes tűzoltó-egyet saját pénztára javára folyó 1894. évi május hó 14-én a nagyvendéglő udvarán felállított és ényesen díszített sátorban diszgyakorlattal és az egyeti dalárda hangversenyyel egybekötött nyári táncvígalmat rendez. Belépti díj személyenként 60 kr, családjegy 1 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A diszgyakorlat kezdete esti 6, a táncvígalomé 8 órakor. Jó zeneről gondoskodva van.

Imádkozzunk!

A főváros előkelő kath. hölgyközönsége az egyházi politikai törvényjavaslattal a förendiházban való tárgyalása alkalmából imádkozni fog, hogy a javaslat megbukjék. Erre vonatkozólag a következő nyomatott körleveleket bocsátották ki:

„Felhívás! Mi, kik Krisztus egyházának javát, tanainak sérthetlenségét s a lelkek újvet szivünkön viseljük: egyesüljünk mindnyájan folyó május hó 7-én buzgó imában és az Oltárszentés ájtatos felvételében, kérve az Ur Jézus szentséges szívet s a magyarok Nagy asszonyát, vezesse győzelem szent törekvéseinket, igazgassa azok szívet, kiknek szavától szent ügyünk jobbrafordulása függ. Kik velünk érez, velünk imádkozzék, velünk járuljon e nap a szentségekhez bármely templomban vagy kápolnában.“ (Mi is azt mondjuk: Keresztyenek imádkozzotok, mert különben elvisz benneteket az ördög. — a mire rá is szolgáltatok! Szerk.)

*** Nem lesz Nagyváradon Kossuth-szobor.** Csütörtökre hívták össze Hegyesi Márton és Bertsey György a nagyvárad Kossuth-szobor ügyében immár másodízben az értekezletet. Most se jött össze azon a polgárság kellő számban és így a gyűlés eredménytelenül oszlott szét.

*** Az éjszakai hideg** különösen a szőlőnek ártott nagyon De a gyümölcsben s általában a növényzetben is sok kárt tett.

*** Az egyetemi hangversenyek emléke.** Említettük, hogy Boros testvérek helybeli cég mily csinos és izlész emléktárgyat készített az egyetemi hangversenyek emlékéül. Az emléktárgy (arczkepekkel díszített legyező) selyem kiadásban is megjelent s a selyem-kiadás ára 2 frt. Erdemes a megvételre, mert az ilyen díszes legyezőt bármely szalonban is lehet használni.

*** Lopás** Bak Mihály napszámós tegnap az ember-vasárban együtt fektűd le aludni Olasz István társával, kinek szűrebből egy zacskót ellopott, melyben egy börtörca volt 1 frt 24 kr tartalommal. A tolvajt a rendőrség elfogta.

*** Lakóházak** tervezetét jutányosan felvállal egy építész-rajzoló. — Bövebbet lapunk kiadóhivatalában.

*** Helyreigazítás.** Szombaton megemlékeztünk volt Haranghy Bahint rendőrfőkapitányi fogalmazónak elhunytáról; de az ugyanakkor közzölt családi gyászjelentésből, sajtóhiba folytán, a közeli rokonok közül kimaradtak: Haranghy Sándor, neje Kallay Erzsébet és gyermekeik.

*** „A szőkés párosan...“** „Óh mi édes óh mi jó;“ így tartotta ezt Balogh Erzsébet szolgáló leány is, ki gazdájától, annak íróasztalából a cselédkönyvet ellopva, kocsin akart szökni egy húszrallal, azonban elfogták s átadták a rendőrségnek.

TÖRVÉNYSZÉK.

Becsületsértés miatt vád alá helyezett hírlapírók. A Pesti Naplónal tertott hazkutatás alkalmából Kaas Ivor b. odakialtotta Drill Béla vizsgálóbírónak a következő szavakat: „Ez gazság! Ezt Márkus József hírlapíró ismételte. A megsértett panaszára a kir. törvényszék a két hírlapíró becsületsértés miatt vád alá helyezte.

Linder György bűnpöre. Linder György ismeretes bűnyűgyében, mint annak idejében közzöltük, a királyi ügyészszeg azt a vádindítványt tette, hogy a törvényszék Linder a büntetőtörvénykönyv 381. szakaszának 2. pontjába ütköző és hivatalból üldözendő család büntette miatt helyezze vád alá. A budapesti büntetőtörvényszék Tóth Ernő királyi táblai bíró referálása alapján pénteken tárgyalta az ügyészszeg vádindítványát és elfogadta. A megokolás szerint a törvényszék bebonyolítottnak vette azt a tényt, hogy Linder az ötezer forintot megvesztégetési célzattal csalta ki Petrovics Gerasztól.

Közgazdaság.

A serteskereskedelmi csarnok jelentése. május 4.

- a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint — 400 kilgron felüli súlyban) 47—48¹/₂ — 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilgron súlyban) 47—48¹/₂ — 3. Fialat nehéz (páronkint 320 kilgron felüli súlyban) 50¹/₂—49 — 4. Fialat közép (páronkint 251—320 kilgr. súlyban) 48¹/₂—49 — 5. Fialat könnyű (páronkint 250 kilgrug terjedő súlyban) 48—49 — 6. Magyar szedett: . . . Nehéz (páronkint 280 kilgron felüli súlyban) 46.50—47. — 7. Közép (páronkint

